

NUHUN

Gemisi



Çarşamba Günleri Çıkar



Siyasi Mizah Dergisi

HEDİYESİ 10 KURUŞ

SEÇİMLER YAKLAŞIYOR

Sömürgeleşmeye Doğru

Devlet Bakanı Bay Barlas, Paris dönüşü gazetecilere verdiği demeçte, Amerikan isteğine uyularak Marshall yardımına dahil memleketlerin bu sene ithalâtlarının yüzde 50 sini serbest bırakacaklarını söyledi. Bundan böyle ithal ettiğimiz malların yarısı memleketi gümrüksüz girecek demek.

Bu haber basında hiç tepki yapmadı. Olağan bir şeymiş gibi karşılandı. Oysaki şakaya gelir tarafta yok işin.

Böylece bir kere daha sabit oldu ki, bağımsızlığımızdan her gün yeni yeni fedakarlıklar yapmak zorunda bırakıyoruz. Zira yabancı bir hükümetin, yani Amerika'nın, yaptığı yardımı (!) kesmek tehdidiyle gümrük tarifeleri - mizde dilediği değişiklikleri yap - dırması, millî bağımsızlığımızla as la telif edilemez.

Gerçi bazı politikacılarımız ve aydınlarımız arasında, bağımsızlık modası geçmiş boş bir millî gurur sayanların sayısı gün geçtikçe artıyor. Ama çok şükür, Türk halkının ezici çoğunluğu hiç de bu fikirde değil. O, millî bağımsızlığın insanca yaşamın ilk ve temel şartı olduğunu, şaşmaz sağ duyu su ile kavriyor; iyice biliyor.

İthalatımızın yüzde 50 sini serbest bırakınca ne olacak acaba?

Geçen sene dış ticaret muvazenesi 240 milyon açıkla kapandı. Bu seneki açığın ne olacağı henüz belli değil.

Demek ki ihracatımız ithalatımıza karşılamıyor. İthalatımıza kontrol etmek yetkisine sahip olduğumuz ve ithal edilen her maldan gümrük aldığımız halde bu böyle olursa, ithalatın yarısını serbest bırakınca bu açığın en az bir misli artacağı besbelli. Borcumuzu ödemek için altın ve dövizlerimizden bir miktarını daha satacağımız demek. Satınca paramızın değeri düşecek; hayat daha da pahalılaşacak dolayısıyla halk yığınlarının hayat seviyesi, bugünkü seviyenin de altına düşecektir.

Ama iş bu kadarla kalmıyacak ki. Maliyetli ucuz olan yabancı malları memleketimize tahditsiz ve gümrüksüz girince, yerli istihsal kollarımız ölecek. Yani işsiz - lede aşya - aracağız; zilyantlarla yurdaşımız açlığa, sefalete, hastalıktan kırılmağa mahkûm olacaktır.

Cevap olarak: « biz de ihracatımızın yüzde 50 sini yabancı memleketlere serbestçe sokacağız » denilmesin. Çünkü maliyeti yüksek olan mallarımıza kolayca abes - leneceğümüz farzı muhal kabul edilse de, ihracatımız ithalatımıza karşılamadığı için yine biz zarar edeceğiz. Kaldı ki, sermayesi ve istihsalı temerküz etmiş batının büyük sanayiî memleketlerle, bizim gibi ekonomisi henüz ortacağ devrinde olan memleketlerin, serbest rakabet alanında boy ölçüş -

(Devamı 4 de)

Kabak Yine Halkın Başına Patlayacak

Seçimler yaklaştıkça siyasi hava sertleşiyor, daha doğrusu, iktidar partisinin siyasi havayı sertleştirmek için sarf ettiği gayret artıyor. Tuhaf ama, böyle! Bizim bildiğimiz, seçimlere doğru muhalif partiler taarruza



geçer. Bizde her iş gibi bu da tersine: İktidar partisi taarruza muhalefet müdafaa. Bizi muhalefette bir başkalık var galiba. Belki de ona «konuşuklu tanışıklık» ve «sözde muhalefet» demeleri bundandır.

İktidar partisi propaganda gezilerini büsbütün sıklaştırdı. Nutuklar, demeçler, söylemeçler gir - la gidiyor. Hedefin muhalefet mi, millet mi olduğu pek belli değil ama, habire tehdit savruluyor. Memleketimizde varlığından bah - sedilen demokrasinin bir gün füc - ceten ölebileceğini anlatmak ister gibi, ikide bir onun hastalıklı ol - duğu ileri sürülüyor. «Vatandaş -

lar arasında düşmanlık tohumları saçmak» la, «şiddet politikası» gülmekle suçlandırılan Demok - rat Parti, propaganda gezilerine propaganda gezilerle mukabele ediyor. Ediyor ama, pabuçlarını savrulan tehditlere mi bıraktı, ne sesi nefesi kısk çıkıyor. Halk Partisinin demakratlara mal ettiği, fakat kendisinin icad ettiği ve kul - landığı bir silah (şiddet politika - sı) muhalefetin iflahını kesti doğ - rusu. Bu «şiddet politikası» da ne oluyor, diyeceksiniz. Geçenlerde bir gazeteci de bunu merak edip Halk Partisi başkanından sormuş; aldığı cevap harikadır: Memleke - tin bazı yerlerinde Demokrat Partililer C. H. P. lilerin cenazelerine gitmiyor, onlarla aynı camide



namaz kılmıyorlarmış; ve bu şiddet politikasının bir tezahürü i -

Hangisine inanalım yarabbi!

Önümüzde 7.11.949 tarihli bir İstanbul gazetesi duruyor. Başmakalesinin üstünde Başbakanın galiba söz söylerken alınmış bir resmi ve Aydın Halkevinde yaptığı bir konuşma var. Bu konuşmada Başbakan garb demok - rasisini bir hayli övdükten sonra



sözüne devam ederek şöyle diyor: «Yeni rejime erişmek için kur - mak istediğimiz demokrasimiz tehlkeden koruyarak garb meto - du üzerine geliştirmek için vatan - daşların hassas olması icabeder.»

Başbakanın sözünü burada kese - lim ve onu burada bırakalım da elimizdeki gazeteyi gözden geçir - mekte devam edelim:

Bir kaç satır aşağıda Başbakanın adası Çalışma Bakanı Şemseddin Sırer'in de bir resmini görü - yoruz. Yüzünde, yana doğru ta - rannus saçlarını hiç te uygun düş meyen zoraklı bir tebessüm (zora ki de olsa bir tebessüm), daha doğ ru su, tebessümle ağlama arası bir ifade var. O da Adana Halkevinde bir konuşma yapmış. Bakan bu konuşmada Bay Bakan neler söylemiş: « — Grev devletin devlet olarak vazifesini yapmadığı yerlerde (yani garb demokrasilerinde) kullanılan köhne bir silâhtır ki karşısındakinden ziyade e - linde bulunanı tahrir eder... » Manevi asayişin bulunmadığı, sınıf mücadelesinin hüküm bulunduğu, para ve kıyvet zoru ile elde edilen reylerle iktidar makamına gele - bilmeği sağlayan sistemlerin hüküm bulunduğu cemiyetlerde (yani garb demokrasilerinde) kendile - riyle (bay Bakan grev hakkı isteyenleri kasdediyor) birliğin ki lok avuta'da, greve de şiddetle ihtiyac var. Fakat Türk milletinin arzu ettiği halk idaresi bu değil - dir.»

Hangisine inanalım? Yukarıda Başbakanın bir hayli övdüğü, ü - zerinde hassas olmayı vatandaşlara tavsiye ettiği idareyi aşağıda (Devamı 3 de)

miş. Gördünüz mü felâketi! Mem - leket hakikaten uçuruma sürükleniyormuş da farkında değilmiz. Halk Partisi demokrasimizi bu hastalıklardan kurtaracağını va - dediyor, Onun bu vadine ve yal (Devamı 4 de)

EN BÜYÜK TEHLİKE

C. H. P. Politikası nihayet meyvahurunu vermeye başladı. Ankara Caddesinde üç İktapçı dükkânı satışsızlıktan kapanıyor.

Senelerdenberi fikir hürriyeti her sahada konulmuş olan yasaklar, Batının ileri fıldırı aydınlarına karşı savrulan iftiralar, tatbik edilen sert ceza - lar, sık sık indirilen darbeler, halkın yegâne ümidi olan de - mokrasinin bir laf ebeliği hâlinde soysuzlaştırılması, bu ha - vadan istifade ederek ve hattâ bizzat C. H. P. den teşvik gö - rerek gelişen irtica ve nihayet yeni nesle öğretilen ham başka uydurma dil istenilen meyvahurunu verdi Halkımız okumuyor. Kitap satılmıyor. Bütün dünyada okuyularına miktarı her gün bir az daha arttığı halde Türkiyede azalıyor.

Memleketini seven bir Türk için bundan daha acı bir hakikat, bundan daha büyük bir tehlike yoktur.

Bu tehlike bir korkluk olarak kullanan «vatandaşlar ara - sundaki husumet tehlikesinden hattâ «dış tehlike» den de daha büyüktür.

Her gün biraz daha cehalete doğru giden bir memleketin yükseldiğini tarih kaydetmemiştir. NUH

KALKINMA Fotoğrafları



Marşal planı idaresinin hususî fotoğrafçı yardım neticesinde Türkiyede meydana gelen kalkınmayı resimlerle tesbit etmek üzere memleketimize gelmiş. Gaye, bunları dünya sergilerinde teşhir etmek ve harp sonrası âleminde Amerikanın insanîyet ve ulûvvüce - nabi sayesinde meydana gelen u - suz bucaksız gelişmeleri, bunu hâlâ inkâr eden kuş beyinlilere, görmezlikten gelen kem gözlere, kör kör parmağın gözünde der gibi göstermekmiş.

Doğrusu, Marşal Planı İdarecisi sayın Mister Hofman hususî fotoğ rafçısını göndermenin tam zamanını bulmuş. Öyle ya, Amerikanın yapıcı yardımını isbat etmek için bundan daha âla bir fırsat bulunabilir mi idi? Yurda akan dolarlar sayesinde Türkiyenin nasıl bir hâlede kalkındığını görmek mi istiyorsunuz? İşte size en küçük bir misal: Çolukları, çocukları, sırtlarında pide gibi yorganlarla bir dilim ekmek koparabilmek kaygusu içinde Çukur Ovanın pamuk ve çeltik tarlalarına akan, tedbirsizlik yüzünden bu kuş on bin lercesi ölüm tehdidi altında bulunan Orta Anadolu Halkı...

Aman mister fotoğrafçı kaçır - ma fırsatı, doğrult objektifi. Çe - keceğin fotoğrafları belki de, ver - diği paraların nerelere sarfedildiğini göstermek bakımından Ame - rikan vergi mükelleflerinin göz - lerini açmağa ve bu insanîyet ko - medyalarına «artık yeter!» de - melerine yarayabilir.

Sarhoşları Teftiş



Vali — Efendi, ağzın kokuyor!...
Vatandaş — Doğru ama, ağızdan kokuyor...

Laik memlekete lâıyk Başbakan

Türkiye Cumhuriyeti lâik bir devlettir. Devlet işleri yürütülürken dine dayanılmaz; temeli yahut hedefi din olan işlere girilmez. Türkiye'de din fertlerin vicdanına terkedilmiş bir meseledir. Anayasamızın ikinci maddesi bunu böyle emrediyor.

Cumhuriyet Halk Partisi lâiktir. Tüzüğünde ve programında dinin siyasete karıştırılmayacağı yazılıdır.

Bay Şemseddin Günaltay Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanı ve Halk Partisinin lideridir. Ve Akhirsarda şöyle konuşmuştur:

«Bir milletin yükselmesi bir ge-



ye dayanır, maddi sahada olduğu kadar mânevî sahada da yetişmekle (cümledeki düşüklük mürettip hatası değildir) mânevî sahada yetişmek iki esasa dayanır: 1 — Temiz ahlâk. 2 — Müslüman ruhu. Bildiğiniz gibi bunun için de lâzım gelen tedbirler alınmıştır.

Müslüman ruhunu canlandırmak ve yaşatmak için Başbakan tedbirler almış demektir?

Bu memlekette kanunun hükümlerini her vesile ile tedarik eden ve muhalefeti kanun dairesinde harekete davet eden Bay Şemseddin Günaltaya Anayasa'nın kanunlar kanunu olduğunu, haddimiz olmayarak, hatırlatır ve ikinci maddesini dikkatle okumalarını yine haddimiz olmayarak tavsiye ederiz. Günaltay hükümeti gayri müslim Türklerin de hükümeti değil mi acaba? Yoksa onlara Athenagoras'ı karıştırıyor?

Yukardan Aşağı Demokrasi

Elektrik İdaresinin Beyoğlundaki merkez binasının yedi katındaki asansör kapılarının yanında, çerçeve içinde, bir «asansörlere binme» talimatnamesi vardır. Bu talimatname içinde şöyle bir madde gözümüze ilişti:

«Asansörler hiç bir kattan aşağı inmek için kullanılmaz. Nafia Başkomiseri ve komiserler, Belediye Umumi Meclis müraakipleri, Yüksek misafirler, Umum Müdür ve muavinleri ile daire reisleri, müstakil gube müdürleri, malî ve hasta olanlar bu halden hariçtir.»

Nasıl parlak değil mi? Bu maddeyi sondan okursanız «malî veya hasta olanlara» asansörle inmek müsaadesini bahşeden Elektrik İdaresinin sefkatine hayran olurdu- nuz tabii. Ama bu müsaadenin Umum Müdürden başlayarak Müstakil «(eş mâna) gube müdürlerine kadar yalnız sektöre» bahşedildiğini görünce adı geçen idarenin İstanbul halkına ne kadar hizmet edeceğini anlamak güç olmuyor.

Askerlik ödevi

Bay Ahmet Silivri'li demiş ki: «Atif Ödül askerlik yapmadığı için, mazbatasını tasdik olunamaz.»

Bay Atif Ödül cevap veriyor:

«Askerlik durumum kanun hükümlerine tamamen uygundur. 358 sayılı kanun gereğince ihtiyat er durumundayım. Ben ihtiyat erlerin yapması lâzım gelen müracaatları ve yoklamaları yaptım.»

Gördünüz mü hamiyetli vatan evladını? Müracaatlarını yapmış yoklamasını yaptırmış. Zaten askerlik ödevi dediğin de müracaatlarını yapmak, yoklamalarını tamamlamaktır, Atifin böylesine mebusluk ödül olmaz mı?



BiNBiR GECE NUTUKLARI

Hem ziyaret hem ticaret - Darül - tüccâran - Mirî toprak - Ah o elâ gözler - Paflagonya üzerinden - üçüncü sınıf vatandaşlar ...

GEZİ

Sayın Başbakanımızın yurd gezisi çok sürdü, ve sürdüğü nisbette de bizler için istifadeli oldu. İstifadeli oldu çünkü sayın Başbakan konuştu. İrticalen konuşunca da bir şeyler söylemesi lâzımdı, söyledi. Önceden hazırlanmış söyleverde pek raslanmayacak şeylerdi bunlar. Meselâ memleketin iktisadî plânı hakkında söyledikleri hayli şaşırıcı, memleketin hayat mematı olan bu genel plân nasıl yapıyor biliyorsunuz? İşte dinleyin, Başbakan İzmir Halkevinde konuşuyor:



«Mühassaslar yurdumuza geldiler plânlar yaptılar, nihayet bütün bunları tek bir düzen içinde birleştirecek bir mühassas istedim. O da, gelince memleket ihtiyacına göre, her sene yapmak lâzım geliyorsa tertip ve tanzim edeceğim. Bu suretle, meselâ bir fabrika mı istenmiştir. Plâna bakalım; plânda varsa; yapacağız.»

Türkiyenin iktisadî hayatını tek bir düzen içinde birleştirecek birisi gelecek. (Kimin nesi olduğu belli olan birisi) ondan sonra efendim, Başbakan bakacak not defterine, tek düzen mühassası münasip görmüşse, o iş görülecek!... Gülmek mi ağlamak mı lâzım belli değil.



KORUMAK

Başbakan kimleri korumaya muhtaç görüyor, dinleyin:

Benim nokta nazarım iş adamlarımızın doğrudan doğruya devlet tarafından korunmasıdır. Onların haklarının müdafii devlet olmalıdır.

Arada bir takım, mutavassıtlar rol oynamaktadır. İstanbul'da Halde bunları bizzat gördüm. Mar mara bölgesindeki sebze istedikleri fiyata satıyorlar, istedikleri fiyatı bulamadıklarını da denize döküyorlar.»

Mutavassıtlar, yani tüccarlar hakkında Başbakanın ilgisi meğer ne kadar yerindeymiş. Haklarının müdafii devlet olmasa bunların halleri nice olurdu.

BUYURSUNLAR

Şefkatli Başbakan vatandaşlardan hiç bir şey esirgemiyor, İzmirde bir kaç tüccar, bir anonim şirket kurmak istediklerini söyleyince Başbakan kendilerine şu cevabı vermişler:

«Ben bu yolu açtım, fakat kimse gelip de müracaat etmedi. Ne istiyorlarsa vereceğim, buyursunlar.»

Ne iyi, değil mi? Ne istiyorlarsa hazır, oh oh. Verilecek, buyursunlar.

YA KÖYLÜ?

Başbakan yalnız tüccar üzerinden eğilmiyor, köylüyü de düşü-

nüyor, hani belki hatırlarsınız vakit zamanında bir toprak kanunu çıkarılmıştı, hem de bir C. H. P. hükümetinin teklifi üzerine. O sıralarda mecliste hararetle sözler söylenmişti, köylü topraksızdır, devletin elindeki toprak kifayet etmez, büyük arazi sahiplerinin



5000 dönümden fazlası köylüye dağıtılacak, denmişti. Kanun çıkarıldı, davul zurnalar, bayramlar, şenlik ve sonra... Sonrasını dinleyin:

«Köylüye toprak tevziine gelince, memleketin Doğusunu, Batısını ve Trakya'yı gezdikten sonra bilsütün teyyid eden kanaatime göre, biz Ahmet'in, Mehmet'in toprağını alarak, köylüye vermek zaruretinde değiliz.»

Başbakan yurdu gezmiş, trenin penceresinden sarkmış, bakmış ki toprak istediğiniz kadar var, eh demiş, yeter de artar da... Büyük arazi sahipleri geniş bir nefes alabilirler, tüccarlardan sonra veya onlarla birlikte, «hakları» müdafaa edilecektir, bu belli.

DOSTLARIMIZ

İrticalen konuşmaya devam eden Başbakan, başka başka şeylerde, başka başka gerçekleri meydana vurdu, büyük dostlarımızdan da bahsettiler, bizden esirgemedikleri «yardımdan» demurdular, fakat ne garip şekilde:

«Bütün bunlar elâ gözlerimize âşik olduklarından değildir. Sebepi çok vazahtır. Memeketimiz Küçük Asya bugün İkiye ayrılmış olan insanlık kütlesi arasında bir köprü vaziyetindedir.»

Aaa! ilâhi bu ne? Hani «esil fedakârlık», «Demokratik ruh», «hür dünya uğruna», «karşılık beklemeyen cömertlik», bunlar hep yalan mıydı? Meğerse büyük

dostlarımız elâ gözlerimize âşik değiller mi? Biz bir köprü imişiz, onun için bize yardım ediyorlar -mış... Bizim bildiğimize göre köprü, üzerinden geçmek üzere kurulmuş bir yapıdır. Dostlarımızın bu uğurda para sarfetmiş olmaları pek acıklı, çünkü biz, kimsenin hattâ dostlarımızın bile (garip dostluk), üzerimizden geçmelerine râzi değiliz.

BİRAZ DERS

Acaba sayın profesör Başbakan neden irticalen konuşmaya bu kadar düşkün? Sebepi basit, ders hasreti! Eh, hazır kendisini dinleyecek bir kaç kişi bulmuşken hiç olmazsa şöyle bir hafiflemek gerek, biraz şaşkın dinleyiciler önünde çok istifadeli konulara dokundular.



«İyoniyen medeniyetine Mînos medeniyeti mi, Sümer medeniyeti mi esaslıdır, bu mesele bir çok münakaşaya mevzu olmuştur. Ama benim kanaatime göre, İyonya medeniyetinin inkişafında başlıca emül, Sümer medeniyeti olmuştur. Çünkü, belki Mînos medeniyeti Finike medeniyetini yaratmış bunda müessir olmuştur. Fakat İyonya medeniyeti doğrudan doğruya şarktan gemiştir.»

Gördüğünüz gibi günlük politikayı ekmek, toprak, hürriyet gibi küçük konuları bir yana bırakıp, köylü vatandaşın huzurunda Paflagonya hakkındaki görüşlerini esirgemeyen Başbakan, sizin bizim gibi karacahlı değil, ilim başkadır efendim.

TARİH - TİCARET

Başbakanın Tarih ve Ticaret üzerinde bu kadar durmasına şa-

ganlar olabilir, fakat bu pek tabiidir, netekim İzmirde bu konuyu da derin bir tarihi görüşle aydınlattılar:

«Gene burada Proto-Hattilerden bazılarının yaşadığını ve ticaret hayatına inkişaf verdiklerini müsaade ederiz.»

Eh, Proto-Hattiler bu işe önem verdikten sonra, biz Post-Hattiler (küfür değil) elbetteki bezirgân -lara elimizden gelen kolaylığı göstereceğiz, baksanıza, Ahamaniş'ler bile...

HAYRET

Başbakan din ve ahlâk üzerine de konuştu, laik Başbakan, dinsiz ahlâk olamayacağını izah ettikten başka, gençlere şunları söylediler:

«Hedefiniz devlet memuriyeti olmamalıdır. Yaratıcı unsur olarak memleket hizmetlerinde rol almanız. Devlet memuru ikinci, üçüncü derecede insan demektir. Yaratıcılık kaabiliyeti taşıyanlar devlet memuriyetinden ayrılırlar. Üstün zekâlarla başa geçerler.»

Demek bu memleket hizmetinde feragatla, bir lokma ekmekle iktifa ederek çalışan devlet memuru, öğretmen, ziraatçı, muhasebeci, mâliyeciler v.s. ikinci üçüncü derecede insanmış!...

Yaratıcılar, devlet hizmetini hor görenler birinci sınıf insanmış, ve bunlar başa geçermiş!



Devletçilik undesini temel prensip olarak «tanımış» olan bir partinin Başbakanı, bu sözleri gençler önünde söylemiştir, 9.11.1949 senesinde, İzmir şehrinde.

GÜVERCİN

Nuhun Notu: Başbakanın sözleri, muhtelif sayılı Ulus gazetesinden alınmıştır, vallahi billâhi hıfâf yok.

ÜSTAV

Büyüklerimizin irşadı üzerine yurdu boydan boya bir sevgi dalgası ka-



Kurtla kuzunun kucak kucağına seviştigidir..

Bay Doymazer ile Memişin kucaklaştığıdır..

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardaşım Ahmet usta,

Mektubunu aldım, sağol. Baralarda herkes Genç Osman misali sıpsıvrı. Seninle mektuplaşır dertleşmek olmasa bunaltır oynatmak heçten. Herkes kendi derdinde. Üç beş hemseri varsada kulaasma

Beni sorarsan heç tadı yok. Bi öksürük, bi öksürük, heç sorma Pamık zamanı üç gün üç gece yağmur yağdıydı ya, işte o sıra Hataylılarla hıgularda yatıp kalktık (huğu nedir ki, çalı çırpı) bi yağmur başladı, durmak bilmez. Çüflükte 200 ırgat çocuk nerede barınsın? Yağ mübarek yağ, durmak bilmez. Tarlanın ortasında kaldık, çamurda. Avratlar çüflükte ahırda yatmış dedik, bunlar ölürlü dedik, olmadı.

Paşanın oğlu istemedi, olmaz dedim, geçen seneye dürbünü çalmışsın da, ondan olmaz dedi. Yağar da yağar, ham koltuğumun altında bilekura yer kalmadı, öylesine yağmur yağdıyo. Paşanın oğlu epamıgım tüm battı yüzünüzden dedi tepinir durur, halbuysana bizim ne suçumuz var. Vaktinde gelseydiniz pamıgım şimdi çıkar pevlikesindeydi! Tüm batırılmaz ben de deyyuslar! dedi figan eyledi ki paşanın oğlu, yağmur durmaz, karanlık da bastı. Avratlar ağlaştı, kıyamet günü belersen. Sabaha karşı çamurda sızmışık, bi gürlü köptü, köpekler, avratlar, çor çocuk, birbirine girdi, megeride, yağmur dinmedikçe ben de kafayı çekersen de miş Paşanın oğlu, gözüm görmesin demiş «bu yağmuru — 200.000 liralık pamığı tarada herifin — Çekmiş kafayı, yağmur yağmış, çekmiş kafayı yağmur yağmış, şafak sökerken gayrı dellenmiş, devranmış, silâha, deyyuslar dürbünü çaldı!» dedi atas açmış pen cereden, bereket nettiğini bilmez âdemoğlu bunca rakıyı çekince, biz k'ble tarafında, kayudan yana dınelyorduk, Paşanın oğlu ağıl dan yana atas açmış bereket, iki inek telef oldu, inekleri hızlı sanmış, güzelim iki inek ölmüş, hemde Halep ineği. Lâftı uzatmaya lım, birinci günü, ikinci günü dayanamayıp ta kaçanara metellik vermedi Paşanın oğlu. Neyselki baktı kimse kalmayacak, ahırlarda barınabildik. Çüflüğün evdeci Gelebinin Mahmut bi atas yaktı, avratlardan çıkan dumanı görsen, böyle duman paville bacasından çıkmaz. Geceleri yedigimiz yağmur yüzünden «affedersin» cır cır olduk. Beni de öksürük tuttu. İşte öyüzden bi türlü iflah olamadık, atas basıyo. Elde kalan parayı doktora verdikse de iflah olmadık. Tesirli bi öksürük ilacı varsa İstanbulda bildir Ahmet usta kardaş.

Mektubu kısa kesiyorum kusura bakma, hep şu öksürük, elim ka lem tutmayı.

Konu konuşuya, beni soran ve sormayan arkadaşlara selâm ederim, gözlerinden öperim kardaşım Ahmet usta.

Kervankonmazlı

Velî Yılmaz

Hangisine inanalım (Başarafa 1 incide) Çalışma Bakanı yerlere batırıyor; Bizde arzu ettiği idareyi anlatırken de Kara Avrupasının batı ucunda bulunma ve Başbakanın bize örnek diye gösterdiği rejimlerin düşmanı sayıldığı için aforoz edilen müflis bir rejimi tasvir ediyor. Gelin de işin içinden çıkın. Başbakan mı doğru söylüyor, Çalışma Bakanı mı, bilmiyoruz, Fakat muhakkak ki Çalışma Bakanı daha samimi konuşuyor.

Kervankonmazlı

Velî Yılmaz



11 yıl sonra İkinci bir kubilây Şapka kanunu yürürlükte değil mi?

Yapılan bozma bahsinde lâiklikten sonra sıra şimdi şapka inkilâbında, Atatürk'ün 11 nci ölüm yılında, aşağıdaki hâvadisi ürpererek okuduk.

Izmir: 8 (Ulus) Küçük Bahçede cereyan eden müessif bir vakada bir jandarma erimiz vazife uğrunda şehit olmuştur. Pazar akşamı devriye gezen jandarmalar köy kahvesinde on beş yirmi kadar şahsın Şapka Kanununa aykırı olarak başlarında poşu taşıdığını görmüş ve zabıt tutmak istemişlerdir. Bu esnada kahvenin kapısından çoban Halil Karanfil görünmüştür. Jandarma eri Hüseyin Yağmur onun da başında poşu bulunduğunu görünce ismin sormuş, poşuyu vermesini söylemiştir.

Bu sırada Halil kahvenin dışına fırlamıştır. Jandarma eri Hüseyin Yağmur itişip kakışmak esnasında düşen kepini almak üzere yere eğilip doğrularken Halil Karanfil bir taş savurmuş ve er başından ağır suret yaralanarak yere düşmüştür. Bu sırada diğer poşulardan Mehmet Civelek de halkı tahrik etmeye başlamıştır. Bunun üzerine kahvenin içi karışmış ve jandarmalardan biri kanlı bir vakayı önlemek üzere havaya bir el silâh atmıştır. Silâh sesi üzerine kahvedekiler dağılmışlar.

Zavallı jandarma eri Hüseyin Yağmur aldığı yaranın tesiriyle sabaha karşı ölmüştür. Suçluların hepâl yakalanmıştır. Hâdiseye el koyan Karaburun adliyesi bütün suçluları tevkiif etmiştir.

Nuh: Eklidenen başka birşey biçilmez.

Dünyada neler dönüyor

Şu Amerikalı dostlarımız sağ olsunlar! Allah tuttuklarını altın eylesin! Kaç yıldır gemizimin bulunduğu Ağrı dağına geldilerde, biz de sayelerinde dünya ahvalini tetkike ve nice nice hakikatler keşfine imkân bulduk.

Efendim bu profesörler heyeti radar nam bir cihaz unutmuslardı. İyi bir tesadüf eseri yanında bulduğumuz tarifnamenin yardımı ile bu âleti kurmağa ve işletmeğe müvaffak olduk.

Şu dünya üzerinde nice nice garip şeyler cereyan ettiğini, ne katkulliler döndüğünü radarımızdan şöyle bir gözlüelim:

ALMANYA MESELESİ: — Bir den gözlümze üç tane kerli ferli adam göründü, ve işlemeğe başlayan operlörde çatır çatır sesler duyuldu. Kalın çatık kaçı bir az züppemsi kart bir adam «olacak» diye yumruğunu masaya vurdu.

«Biz ki sizlere avuç dolusu para veriyoruz, açkıtan, sefaletten kurutulmanıza yardım ediyoruz, bunu kabul edeceksiniz.»



Şişman, göbekli, gözlüklü, «shayır» diye feryat etti. Sen bize dolar veriyorum diye ellerimizde ki pazarları alıyorsun, milli sanayilerimizi baltalıyorsun. Bir zamanlar senin Hollywoodunda çevrilen iki para etmez filmlerinden üstün eserler meydana getiren bir Artür

Yüksek Tahsil Gençliğimizin Kültür ve Randıman Durumu

Geçenlerde bir fakültede (ismi lâzım değil) bir profesörümüz yüz elli kadar mevcudlu son sınıf talebeleri içinde şöyle geliş güzel bir anket yapmış; burada şunu da söyleyeyim ki:

— Öğrenciler evvel emirde hocalarının sorularına samimi olarak cevaplar vereceklerini vaad etmişler— İçinizde kendi mesleğine ait kitap ve mecmuaları Türkçeden gayrı her hangi yabancı bir dilde okuyup anlayabilecekler parmaklarını kaldırımlar,

Yüz elliik sınıftan ancak üç parmak kalkmış. Mesleği haricinde edebiyat, müzik, resim, heykel gibi güzel sanatlardan herhangi biri ile ilgilenen ve bu hususta bilgi sahibi olanlar parmaklarını kaldırımlar?

Yine üç, dört el havaya kalkmış. İstanbul şehrindeki müzeleri, tahlil eserleri ve Süleymaniye gibi sanat âbidelerini merak edip to gezen ve bunlar hakkında bir bilgi edinenler parmaklarını kaldırımlar?

Yine dört, beş el başların üzerinde yükselebilmiş.

Fecaati uzun boylu anlatmaya artık lüzum olmasa gerek.

Eğer bu sayın profesör sualini şeklini değiştirip meselâ şu tarzda sormuş olsalardı bu takdirde de parmak kaldırmayanların sayısının yukarıda parmak kaldıranların ki kadar olacağına şüpheli yoktu.

— Şâbaba tarzındaki en çen caz eserlerini dinliyen ve raspa bilenenler parmak kaldırımlar?

Sen ilg maçlarındaki klüblerin durumunu bilenler ellerini kaldırımlar? Amberli ve Afroditi romanını okumuş olanlar ve sinema yıldızlarının hayatlarını ve Hollywood dedikodularını günü gününe takip edenler parmak kaldırımlar? Vesaire

Renkimiz vardı. Şimdi, sayenizde herif nan paraya muhtaç bir hâle düştü. Dolarmız da, yardımınız da yerin dibine batsın.

Uzun boylu dazlak kafalı üçüncü adam lâfa karıştı. «Erni'nin hakkı var, dedi. Yardımınız yüzünden milli sanayimiz hâpi yutubtu. Atlantik Paktı dolayısıyla gelen askeri yardım, bütün Fransız tayyare fabrikalarının kapanmasına sebep oldu. Marşal Plâni traktör imalatımızı öldürerek binlerce işçimizi ac-u-billaç sokaklara düşürdü.»

Kalın kaşlı adam, «dostarım, bu dediklerim olacaktı, diye kükre dedi. Sizi yalnız başınıza bırakırsak mahvolursunuz. Meselâ sizi, arkamızda biz bulunmazsak millet bir tekmede atar. Size gelince, on para vermeyiz, mânevi yardımımız keseriz, geniş İmparatorluğunuz da yer yer ayaklanan milli kurtuluş hareketleriyle baş başa kahr tekme ile koğulursunuz.»

İki adamı da derin bir düşünce almıştı. Kalın kaşlı zat, «İngiliz ve Fransız kardeşlerim, dedi. Hem bizi anlamanızı rica ederim. Bu gün Almanya demek Amerika demektir. Fabrikaları tâmirat borcu karşılığı sökmek, Almanlardan ziyade Amerikalıları zarara sokmaktır. Düşünün, ki daha harpten önce, General Motors'unuz Alman yanın otomobil, traktör, tank fabrikalarında hissedar bulunuyor,



toplama kamplarında milyonların mäsümen hayatı üzerinde korkunç tecrübelerle girişen I. G. Farben ise bizim Düpon dö Nömur ortak idi. Almanyanın işgalinden sonra ise bu iş bir dev haline geldi. Eski İsgal kuvvetleri baş komutanı General Kley'in ve Amerikanın en büyük iş adamlarından biri olan bugünkü komiser Mak Kloy'un sayelerinde Alman sanayiine milyarlarca dolar yatırıldı.

Şişman, göbekli, gözlüklü adam başını kaşdı, «pek âlä, dedi. Bu nu kabul edersen karşılık ne veririrsiniz?»

ÇİN MESELESİ: — Kalın kaşlı zat şöyle bir düşündü, «Çinde, dedi, sizin yatırmış olduğunuz milyarca Sterlinlik sermayeniz var. Hem bu güne kadar tuttuğumuz kokmuş Çan-Kay-Şek rejiminin bir daha belini doğrultmasına imkân yok. Çin Halk Cumhuriyetini tanımanıza ses çıkarmayız.»

Şişman, gözlüklü adam merakla sordu: «Ya siz ne yapmak niyetindediniz?»

Kalın kaşlı adam gülümsedi. «İlk önce, dedi, hariciyemizden doktor Cezzûp'e zemini göye bir (Devamı 4 de)

GÜLİSTAN

partili, partisiz bilcümle mahlûkat, sarmaş dolaş bir hal dedir.



Kedi ile farenin öpüşüğüdür...



Bayan Sömürgilin Ayşeyi bağrına bastığıdır....

Barlas, devlet hazinesi ve tek papel

Avrupadaki Ekonomik İş Birliği Konseyinin bilmem kaçınıcı toplantısından dönen Devlet Bakanı Avrupalıların işbirliği yapmak için: «Bir memlekette rejim müs-takar mıdır o memleket Avrupa'nın kalkınmasına yarayacak hangi emtasal istihlal ediyor» diye sorduklarını hikâyeye ediyor. Avrupalıların aradıkları bu iki şart C. H. P. İktidarı sayesinde bizde yüzde bin gerçekleşmiş bulunuyor: Hiç değişmeyen beton gibi anti-demokratik rejimimiz var ve Kana dadaki çiftliklerimizden binlerce ton buğday istihlal etmekteyiz. Bundan mâdâ Amerikan fabrikalarımızdan istihlal ettiğimiz naylon eşya ile de Avrupalının kalkınmasına da yardım edebiliriz.

Hangisi?

Avrupa seyahatlerinden daima Alemeriken (yani otuz iki dişini göstererek) gülüşlerle dönen çok iyimser ve pek gayretli Barlas'ımız, resmi beyanati bittiği zaman «gazetecilere hususî mahiyette iktisadî vaziyetimizden» bahsetmiş ve sözlerine şöyle nihayet vermiş. «Bugün bir liraya dahi şiddetle muhtacız.» Bu sözler, «hususî» mahiyette söylendiği için «tek papale muhtaç olanın kim olduğu pek iyi anlaşılıyor. Bakanın kendisi mi? Hiç sanmıyoruz. C. H. P. mi? O da olamaz? Yoksa Bakan bu sözlerle devlet hazinesinde bir lira dahi kalmamış olduğunu söyliyerek Marşal yardımı Başkomutanı Mister Hoffman'ı rik kate getirmek mi istemiştir.

BİR PERDELİK KOMEDİ

Nuh Yerleşiyor

Vaka Kasımpaşada Nuhun kirlediği sağdan soldan payandah iki göz hanede geçer. Nuh hayvanlarıyla sohbet ede dursun, kapı açıcı acı çalınır.

Nuh — (Maymuna) Aç bakalım kapıyı yine kim geldi.

Maymun — Sabahtanberi kapı açmaktan ayaklarına kara su indirdi. (Kapıyı açar).

Belediye memuru — Burada Nuh adında biri varmış, peygambermiş sözüm ona.

Maymun — Yalnız geldin babalık. Bizimkisi sadece Nuhtar, peygamber değil.

Belediye memuru — Canım burası 9 numara değil mi?

Maymun — Numara filân hak getire kardeşim. Eve benzer taraflı yok ki mübareğin.

Nuh (bağırır) — Ne gevezelik ediyorsun orada? Alsana içeri misafiri.

Maymun — Nuh adında bir peygamber arıyor. Bize değil.

Nuh — Tamam tamam al içeri.

Belediye memuru — Selâmünaleyküm. Tamam burası. (Nuha) Elli papel ceza vereceksiniz bayım. Belediye kanununun yirmi beşinci maddesi D fıkrası gereğince.

Nuh — Ne münesebet?

Belediye memuru — İnsanların oturmasına mahsus binalarda bir takım hayvanları barındırmanız ihbar edildi. Komşular garmazlamışlar senin anlayacağın.

Nuh — Bir yanlışlık var bu işin içinde. Beni buraya yollayan Rap buyurdu ki: İstanbul denilen şehir taslağı şehirde hayvanların barındığı ahır, kümes, tavla, ağıl misilli binalarla insanların barın-

dığı binalar arasında bir fark yoktur. Zaten ben biraz da bu işle meşgul olmak için geldim buraya.

Belediye memuru — Doğru bak iki elim yanına gelecek, şu İstanbul'da öyle küflüştür evler var ki hani içine köpek bağlasan kudurur. Ama ne denir Belediye Kanununun 25 inci maddesine karşı.

Deve — Hem daha biz bir bal-taya sap olmadık. Nerden bulup veriz eli papeli.

Fil — Şu İstanbul sergisinde sana bir iş çıkardı, dedilerdi ama nafile.

Güvercin — Nerede o talih bizde. (Acı acı kapı çalınır).

Maymun — Kapı açmak benim vazifem. Vay alımın Kara yazısı. (Kapıyı açar). Buyurun, buyurun. Nuh babayı anyorsunuz değil mi?

Bir Memur — Ta kendisi. Daha doğrusu bir de güvercin varmış, asıl onu anyorum.

Maymun — Adınız?

Bir Memur — Canım adından sana ne? (Bir manevra ile içeri dalar) Tamam güvercin bey, buyur bakalım şöyle. Önce işe pasaporttan başlayalım. Çıkar pasaportunu.

Nuh — Güvercinin hesabı benden sorulur. Rap bana buyurdu ki.

Bir memur — Nuh musun Peygambermişiz. Şimdi bağlatırsın ha... (Güvercin'e, sökül pasaportu bakalım).

Güvercin — Ne pasaportu? Hem siz kimsiniz? Nasıl olup da sorguya çekiyorsunuz beni, Bir Memur — Nasıl olup da sorguya çekiyimi sonra anlarsın. Şimdi cevap ver bana, Ne millet-tensin sen?

Güvercin — Güvercin milletinden.

Bir Memur — Kumrularla akra bahçın?

Güvercin — Söyle uzaktan.

Bir memur — Tamam. Bilirim ben mahmı. Ya karga? Neden olur senin karga?

Güvercin — Bir şeyim olmaz.

Bir Memur — Saklama, saklama, saklama, açık söyle.

Güvercin — Vallahi karga.

Bir Memur — Hadi hadi, çıkar bakalay ağzından.

Nuh — Durun yahu. Rap bana buyurdu ki.

Bir Memur — Şimdi bağlatırsın Kapa çemeni, yoksa senin çemeni kapamanında yolu var. (Güvercin'e) Ne iş yaparsın bakayım sen?

Güvercin — Uçarım. Mektup taşıdığım da olur.

Bir Memur — Tamam. Senin resmini de yaparlarmış. Ne dersin buna karşı?

Güvercin — Ne diyeceğim? Doğru. Harb darp resimlerinde kenarda köşede bir dalın üstüne benim resmini de kondurdular olur.

Bir Memur — Bak, Sıkılmadan da itiraf ediyorsun ha? Buyur bakalım merkeze. (Tekrar acı acı kapı çalınır).

Maymun — Gidiyor m. Bu iş benim işim. (Kapıyı açmasıyla bera per içeri paldır küldür biri dalar.)

Çıncı baş — Nuh derler doğuzun biri varmış burada. Allahın çeşit çeşit mahlukunu toplamış başına (Nuh'un üstüne yürür) Ulen kapının önü b... deryası. Filmidir nedir bir öğünde iki kamyon plalık pislemiş köpğüsü. Ulen insanların pisliğini bile denize kadar iletcek lüğün düzeni yokken sen ne demiyeye oluyun da müsalaat ediyon bunları. Uçlan bakalım otuz kağıt tanzifiyeyi de aklın başına gelsin. (Nuh bayılır, hayvanlar kaçırlar, perde iner)

Yazan: YAFES

Kısa bir zamanda bayilerde biten birinci sayımızı idarehanemizden aldınız.

SAM



İşçi — Şu üzerimizdeki Cebrailden fazla Azraile benziyor.

Dünyada neler dönüyor

[Baştarafı 3 cüde]

denetmek niyetindeyiz. Hak Cumhuriyeti erkânı arasında, hele bu Mao-Çe-Tung veya Çu-Teh olursa sevincimizden göbek atarız. Bir Tito yaratmağa çalışacağız. Bu ümidimiz boşa çıktığı takdirde biz de sizi takip edeceğiz.

Göbekli, gözlüklü adam, bu kafı değil diye bağırır.

KUZEY IRAN PETROLLERİ.

— Kalın kâğıt zat, «Yok, Erni, dedi, bizi enayi yerine koyma, I-

Bütün İran petrolerine İngiliz Amirallığının el koymuş olduğunu inkâr edebilmisiniz?»

Şişman gözlüklü adam bir şeyler homurdanırken ışıklar karardı ve âletle artık bir şeyler görünmez oldu.

FARE

Sömürgeleşmeye doğru

(Baştarafı 1 incide)

meğe kalkması sadece gülünçtür. Ve bunun doğuracağı tek netice, memleketimizin yakın bir gelecekte sömürgeleştirilmesinden başka bir şey olamaz.

Bay Barlas, maliyet fiyatlarını düşünerek ihracatımızı çoğaltmamız gerektiğine işaret buyurdular; ama maliyeti ne edip te düşüreceğimizi göstermediler. Eğer bay Bakan, bunu Amerikadan gelen âletlerle ziraatimizi makinalaştırarak sağlayacağımızı düşünüyorlarsa, Kendileri yine yanılıyorlar. Çünkü toprak reformu yapılmadan ziraatî makinalaştırmanın memlekette doğuracağı ve bugünden doğurduğu sosyal ve ekonomik huzursuzluklar bir tarafta bırakılmasa da —burakılmaz ya — Marshall planı gereğince verilen makinalar, Türkiye'nin borç hanesine yazıldığı ve yedek parçaların getirilmesi de altın ve döviz stolarımızın bir az daha tüketeceği için, neticede bu yol da bizi feraha çıkarmıyacak.

Böyle bir çıkmazda ilken memleket, resmi muhalefeti ele aldığı konulara bakıp da, hem Demokrat Parti başlarından, hem de Millet Partisi liderlerinden ümit kesmemek kabil mi?

Vali Fahreddin Kerim sarhoşları bizzat sıkı bir kontrol altında bulunduruyor.

(Gazeteler)



Birinci sarhoş — Ulan, sıkı dur, vali bey geceleri tebdil geziyorsun!
İkinci sarhoş — İster misin irisi kumser, küçüğü de vali bey olsun!



randa çevirdiğiniz dalavereleri biliyoruz. Buna da göz yumuyoruz. Nasıl kaşkarıkoya getirecek bu yılın Mart ayında İran parlamentosuna Kuzey İran petroleri imtiyazının hiç bir yabancı devlete verilemeyeceği hakkında bir karar aldığımızı biliyoruz. Evet, Erni, bu kararı siz aldınız. Ve bundan sonra da ne yaptınız biliyorsunuzuz? Uzun yıllardanberi Entelicens Servisinin ajanı olan meşhur milyarder Ağa Hanı Hint tâbiyetinden çıkartarak İran uyruğuna soktunuz. Şimdi de, İranlılara Kuzey Petrolünün işletilecek bir şirket kurduruyorsunuz. Oyleki bu ortaklığın yüz de altmış hissesi ajanınız Ağa Han Hazretlerinin elinde bulunacak.

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:

NAHİT ÜSTEMİR

İdare Yeri:

Ankara Cad. No: 37, kat: 3

Mektup Adresi:

Posta kutusu 12, Topkapı,

İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI:

Seneliği: 480 Krş.

Altı aylığı: 240 Krş.

Dizgi: ANIL Matbaası

Baskı: Suncuğlu Matbaası



Birinci sarhoş — Ulan, sıkı dur, vali bey geceleri tebdil geziyorsun!
İkinci sarhoş — İster misin irisi kumser, küçüğü de vali bey olsun!